

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 530/2017-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. novembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], a [REDACTED] [REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Marianom Mikáčim, advokátska kancelária Mikáči s. r. o., Prievozská 4/A, Bratislava, vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 12 C 27/2017 z 22. septembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. októbra 2017 doručená sťažnosť [REDACTED], a [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o

ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 12 C 27/2017 z 22. septembra 2017.

2. Ako jedna z príloh k sťažnosti bolo ústavnému súdu doručené aj splnomocnenie, ktorým sťažovatelia splnomocnili advokátsku kanceláriu Mikáči s. r. o. konajúcu prostredníctvom advokáta JUDr. Mariana Mikáčiho, „*aby klientov ako dedičov v dedičskom konaní po poručiteľovi [REDAKOVANÉ], vedenom na Notárskom úrade [REDAKOVANÉ], ako aj vo všetkých veciach s tým súvisiacich v plnom rozsahu zastupoval. Najmä ho klienti splnomocňujú, aby vykonal všetky právne úkony, potrebné k zariadeniu ich vecí, prijímal doručované písomnosti, podával akékoľvek návrhy vrátane návrhov na začatie súdneho konania, správneho konania a žiadosti týkajúce sa alebo súvisiace s predmetnou vecou, uzatváral zmiery a urovnania, uznával uplatnené nároky, vzdával sa nárokov, podával opravné prostriedky alebo námietky a vzdával sa ich, to všetko aj vtedy, keď je podľa právnych predpisov potrebné osobitné plnomocnenstvo. Toto plnomocnenstvo je udelené aj v rozsahu práv a povinností podľa civilného sporového poriadku, civilného mimosporového poriadku a správneho poriadku...*“.

3. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

4. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach,

na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

5. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

6. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania musí sťažovateľ pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

7. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

8. Ústavný súd zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom.

9. Ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde).

10. S poukazom na citované ustanovenie § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd konštatuje, že hoci sťažovatelia prostredníctvom kvalifikovaného zástupcu

s návrhom doručili aj splnomocnenie pre advokáta na zastupovanie, toto splnomocnenie nespĺňa atribúty kvalifikovaného splnomocnenia v konaní pred ústavným súdom, keďže v predmetnom splnomocnení splnomocnitelia výslovne splnomocnili advokáta, aby ich zastupoval „ako dedičov v dedičskom konaní po poručiťovi [REDACTED] [REDACTED]“, nie ako sťažovateľov v konaní pred ústavným súdom.

11. Ústavný súd v zhode so svojou skoršou judikatúrou považuje za potrebné zdôrazniť, že zmyslom inštitútu splnomocnenia je, že sa udeľuje inej osobe v rozsahu presne vymedzenom splnomocniteľom, pričom splnomocniteľ uvedeným úkonom dáva tretím osobám najavo, v akom rozsahu ho splnomocnená osoba zastupuje.

12. Vyplývajúc z už uvedeného dospel ústavný súd k záveru, že predložené splnomocnenie nebolo udelené advokátovi na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom (ako obligatórna náležitosť návrhu na začatie konania pred ústavným súdom v zmysle § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde), ale na zastupovanie v dedičskom konaní. Za kvalifikované splnomocnenie v konaní pred ústavným súdom nemožno považovať splnomocnenie, ktoré bolo splnomocniteľom udelené na zastupovanie pred iným orgánom ako ústavným súdom.

13. V súvislosti s uvedeným nedostatkom ústavný súd pripomína, že tento nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010).

14. V tejto súvislosti ústavný súd už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti

advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“

15. Ústavný súd uzatvára, že splnomocnený advokát vystupoval ako právny zástupca v konaniach pred ústavným súdom už v minulosti, pričom v týchto konaniach boli predložené kvalifikované splnomocnenia, v ktorých bolo vyslovene uvedené, že sa udeľujú na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

16. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní pre nesplnenie náležitostí predpísaných zákonom o ústavnom súde (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov formulovanými v petite ich sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. novembra 2017